Lietas Nr. C19048709
Lietas arhīva Nr. C-0005-15/4

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Kuldīgā, 2015.gada 29.aprīlī

Kuldīgas rajona tiesa:
tiesnese Anda Brīze
ar tiesas sēžu sekretāri Intu Šulci,
piedaloties prasītājam /pers. A/,

atklātā tiesas sēdē izskatīja civillietu /pers. A/ prasībā pret sabiedrību ar ierobežotu atbildību (turpmāk – SIA) /Nosaukums A/ par darba samaksas piedziņu.

Izskatot lietu, tiesa

k o n s t a t ē j a

prasītājs cēlis tiesā prasību pret atbildētāju - SIA "/Nosaukums A/" (pirms nosaukuma maiņas - SIA /Nosaukums B/) par neizmaksātās darba algas Ls 538,93, nelikumīga ieturējuma Ls 239,60 un zaudējumu Ls 664,33 piedziņu.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītājs no 2008.gada 1.februāra strādājis pie atbildētājas par meistaru. Saskaņā ar darba līguma 6.2.punktu atbildētājai bijis pienākums līdz nākošā mēneša 5.datumam, pārskaitot uz prasītāja norādīto bankas kontu, samaksāt prasītājam Ls 400,00 par padarīto darbu, plus bonusus no pārdoto stundu ienākumiem. Prasītājs ar atbildētāju iepriekš elektroniskajā sarakstē bijis vienojies par piemaksu 9 % apmērā no pārdoto stundu ienākumiem.

Sākot ar 2008.gada maiju, atbildētāja vienpusēji atkāpusies no iepriekš panāktās vienošanās. Prasītājam izmaksātais atalgojums bijis mazāks par nolīgto. 2009.gada 9.martā prasītājs no darba SIA /Nosaukums B/ atbrīvots. Beidzoties darba tiesiskajām attiecībām, prasītājs nav saņēmis visas viņam pienākošās naudas summas. Neizmaksātās darba algas apmērs ir Ls 778,53.

Veicot gala aprēķinu, atbildētāja izdarījusi nelikumīgu ieturējumu no prasītāja darba algas Ls 239,60 apmērā.

Ņemot vērā iepriekš norādīto, prasītājam radušies zaudējumi, jo izveidojusies starpība starp veiktajām obligātajām sociālās apdrošināšanas iemaksām un tām, kuras būtu bijis jāveic patiesībā. Līdz ar to mainījies prasītājam aprēķinātais bezdarbnieka pabalsta apmērs.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētājas neizmaksāto darba algu Ls 538,93, nelikumīgo ieturējumu no darba algas Ls 239,60 un zaudējumus Ls 664,33; uzlikt atbildētājai par pienākumu veikt precizētas valsts sociālās obligātās apdrošināšanas iemaksas par prasītāju, kā arī noteikt prasītājam tiesības par laiku no darba tiesisko attiecību izbeigšanas dienas līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus.

Prasība pamatota ar Darba likuma 30., 31., 59.pantu, 128.panta pirmo un trešo daļu, Civillikuma 1757., 1759., 1765.pantu.

Atbildētāja 2009.gada 18.septembrī iesniegusi paskaidrojumu par prasību (lietas 30.-32.lapa), kurā norādīts, ka atbildētāja prasību neatzīst. Prasībā norādītā e-pasta sarakste notikusi laikā no 09.01.2008. līdz 11.01.2008., kad /pers. C/ vairs nav bijis nodarbināts SIA /Nosaukums B/. Šai sarakstei bijis informatīvs raksturs. /pers. C/ nav bijis pilnvaru veikt jebkādus uzņēmumam saistošus solījumus.

Atbilstoši Darba līguma 6.3.punktam, darba samaksa, atbilstoši darbinieka kvalifikācijai, tiek noteikta ar valdes locekļa rīkojumu un var tikt mainīta atbilstoši darbinieka kvalifikācijas maiņai, kā arī iekšējam novērtējumam. Šis apstāklis ticis ņemts vērā, aprēķinot Darba līguma 6.2.punktā noteikto piemaksu jeb "bonusu".

Neatbilst patiesībai prasītāja norādītais, ka atbildētājai nav bijis pretenziju par prasītāja darba kvalitāti un kvalifikāciju. Aizrādījumi prasītājam izteikti mutiski.

Ieturējumi no prasītāja darba algas veikti, pamatojoties uz Darba līguma 6.4.punktu. Ieturētā summa Ls 239,60 ir ieturējums par rēķinu, kas izrakstīts kā kompensācija par pirms slēgšanas inventarizācijā konstatēto preču iztrūkumu Ls 1656,37 apmērā.

Tiesas sēdē prasītājs prasību uzturēja un paskaidroja, ka strādājis pie atbildētājas par meistaru.

Ar 2008.gada maiju atbildētāja atkāpusies no panāktās vienošanās par atalgojuma apmēru un izmaksājusi prasītājam mazāku atalgojumu. Par 2008.gada jūlija mēnesi atbildētāja izmaksājusi tikai 50 % no atalgojuma.

Prasītāja darba pienākumos ietilpis sastādīt tāmes par paveiktajiem darbiem. Tās sūtītas uz SIA "/Nosaukums A/" apstiprināšanai. Šī tāme par 2008.gada jūlija mēnesi tikusi apstiprināta un aprēķināti bonusi Ls 538,93 apmērā.

Vienošanās par bonusiem 9 % apmērā tikusi panākta sarakstē ar meistaru /pers. C/. Prasītājam nav bijis zināms, ka /pers. C/ ir atbrīvots no darba. Darba devējs nav sniedzis prasītājam nekādu informāciju, kāpēc vairs netiek rēķināti bonusi 9 % apmērā.

Prasītājs uzskatīja, ka darba devēja veiktais ieturējums Ls 239,60 apmērā ir nelikumīgs. Darbinieki tikuši nostādīti fakta priekšā, ka gadījumā, ja viņi neparakstīs piekrišanu atskaitījumam no darba algas, darba samaksu saņems vēl pēc mēneša. Šī iemesla dēļ daudzi darbinieki šādu piekrišanu parakstījuši.

Tā kā nav izmaksāti bonusi Ls 538,93 apmērā un veikts ieturējums Ls 239,60 apmērā, prasītājam aprēķināts mazāks bezdarbnieka pabalsts, kā rezultātā viņam radušies zaudējumi Ls 664,33 apmērā.

Atbildētājas pārstāvis uz tiesas sēdi nav ieradies, nav ziņojis tiesai par neierašanās iemesliem. Atbildētājai par tiesas sēdes vietu un laiku paziņots atbilstoši Civilprocesa likuma 56.panta prasībām, nosūtot pavēsti ierakstītā sūtījumā uz atbildētājas juridisko adresi.

Tiesa atzīst atbildētājas pārstāvja neierašanos uz tiesas sēdi par neattaisnotu un uzskata, ka lietu iespējams izskatīt bez atbildētājas pārstāvja piedalīšanās.

Novērtējot prasību, paskaidrojumus un lietā esošos pierādījumus, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Darba līgums (lietas 5.-8.lapa) apliecina, ka prasītājs ar 2008.gada 1.februāri pieņemts darbā pie atbildētājas.

Saskaņā ar Darba likuma 59.pantu darba samaksa ir darbiniekam regulāri izmaksājamā atlīdzība par darbu, kura ietver darba algu un normatīvajos aktos, darba koplīgumā vai darba līgumā noteiktās piemaksas, kā arī prēmijas un jebkuru cita veida atlīdzību saistībā ar darbu.

Saskaņā ar Darba līguma 6.2.punktu darba samaksa atbildētājam noteikta Ls 400,00 mēnesī, kā arī noteikta papildus piemaksa jeb "bonuss".

No prasītāja konta izdrukas (lietas 19.lapa) redzams, ka prasītājam izmaksāta darba samaksa par 2008.gada februāri Ls 573,50, par martu – Ls 858,23, par aprīli – Ls 1066,98, par maiju - Ls 554,02, par jūniju - Ls 628,99, par jūliju - Ls 488,48 un par augustu – Ls 377,91.

No minētās konta izdrukas secināms, ka, papildus darba līgumā noteiktajai darba algai, prasītājam izmaksāta arī piemaksa.

No izziņas par darba attiecībām ar /pers. A/ (lietas 42.lapa) redzams, ka no 2008.gada 30.jūlija līdz 2008.gada 5.augustam prasītājs izmantojis atvaļinājumu, bet no 2008.gada 11.augusta līdz 2009.gada 8.martam prasītājam bijusi pārejoša darba nespēja. Prasītājs atbrīvots no darba ar 2009.gada 9.martu.

Tiesa atzīst, ka nav pamatoti prasītāja argumenti par to, ka pušu starpā pastāvējusi vienošanās par konkrētu piemaksas apmēru, tas ir, par 9 % piemaksu pie darba algas no pārdoto stundu ienākumiem. Prasītājs prasību šajā daļā pamatojis ar to, ka par šādu piemaksas apmēru puses vienojušās elektroniskā pasta sarakstē.

Saskaņā ar Darba likuma 65.panta otro daļu piemaksas apmēru nosaka darba koplīgumā vai darba līgumā.

Saskaņā ar Darba līguma 6.3.punktu darba samaksa, atbilstoši darbinieka kvalifikācijai, tiek noteikta ar valdes locekļa rīkojumu un var tikt mainīta atbilstoši darbinieka kvalifikācijas maiņai, kā arī iekšējam novērtējumam.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība.

Lietā nav iesniegti pierādījumi tam, ka darba līgumā vai darba koplīgumā noteiktais piemaksas apmērs ir noteikts prasības pieteikumā norādītajā apmērā. Turklāt, kā redzams no LR Uzņēmumu reģistrā publiski pieejamās informācijas, /pers. C/, ar kuru prasītājs veicis elektronisko saraksti, bijis atbildētājas amatpersona, ar tiesībām pārstāvēt sabiedrību atsevišķi, tikai no 2008.gada 22.decembra.

Tiesa, izskatot lietu, nav ieguvusi pierādījumus tam, ka prasītājam aprēķinātā darba samaksa neatbilst Darba līgumā noteiktajai samaksai un ka, līdz ar to, nepareizi veiktas sociālās apdrošināšanas iemaksas. No lietā esošajām algas lapiņām (lietas 16.lapa) redzams, ka ieturētā summa Ls 239,60 apmērā iekļauta prasītāja darba algas aprēķinā, līdz ar ko tiesai nav pamata uzskatīt, ka no šīs summas nav samaksāti likumā noteiktie nodokļi.

Ņemot vērā minēto, prasība daļā par neizmaksātās darba algas Ls 538,93 un zaudējumu par nepareizi veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām Ls 664,33 piedziņu ir noraidāma.

No prasītāja algas lapiņas (lietas 16.lapa) redzams, ka no prasītāja darba samaksas veikts ieturējums Ls 239,60 apmērā.

No Noslēguma inventarizācijas akta (lietas 39.lapa) un 2008.gada 3.novembra rēķina (lietas 38.lapa) redzams, ka ieturējums Ls 239,60 apmērā veikts sakarā ar konstatēto krāsmateriālu iztrūkumu.

Saskaņā ar Darba likuma 79.panta pirmo daļu darba devējam ir tiesības ieturēt no darbiniekam izmaksājamās darba samaksas to zaudējumu atlīdzību, kas viņam radušies darbinieka prettiesiskas, vainojamas rīcības dēļ. Šāda ieturējuma izdarīšanai nepieciešama darbinieka rakstveida piekrišana.

No atbildētājas sniegtajiem rakstveida paskaidrojumiem izriet, ka nav strīda par to, ka rakstveida piekrišana no prasītāja par ieturējuma veikšanu nav saņemta.

Darba līguma 6.4.punktā noteikts: ja darbinieks radījis darba devēja uzņēmumam tiešus reālus zaudējumu vai ja viņš ir darba devēja uzņēmumam parādā, darba devējam ir tiesības LR likumos noteiktajā kārtībā neizmaksāt darbiniekam pilnu darba samaksu, kas noteikta līgumā, kā arī ieturēt no darbinieka algas summas, kas radušās iespējamā zaudējuma rašanās vai parāda dēļ.

Saskaņā ar Darba likuma 6.panta pirmo daļu nav spēkā darba koplīguma, darba kārtības noteikumu, kā arī darba līguma un darba devēja rīkojumu noteikumi, kas pretēji normatīvajiem aktiem pasliktina darbinieka tiesisko stāvokli.

Tiesa atzīst, ka Darba līguma 6.4.punkta nosacījumi ir atzīstami par tādiem, kas ir pretēji Darba likuma 79.panta pirmās daļas nosacījumiem un pasliktina darbinieka tiesisko stāvokli.

Līdz ar to atzīstams, ka darba līguma noteikumi par ieturējumu veikšanu no prasītāja darba samaksas, neprasot no darbinieka rakstveida piekrišanu, nav spēkā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, tiesa atzīst, ka ir pamatota un apmierināma prasība daļā par nelikumīgi veiktā ieturējuma Ls 239,60, kas, saskaņā ar noteikto kursu 1 EUR = 0,702804 LVL, ir EUR 340,92, piedziņu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 195.pantu nosakāmas prasītāja tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos procentus no piedzītās summas.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta pirmo daļu tiesas izdevumi, ja prasītājs no to samaksāšanas bijis atbrīvots, piespriežami no atbildētāja valsts ienākumos proporcionāli apmierinātajai prasījumu daļai.

Līdz ar to no atbildētājas par labu valstij piedzenama valsts nodeva par prasības apmierināto daļu EUR 71,14, kā arī piedzenami ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi EUR 32,55.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei - 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pamatojoties uz teikto un Civilprocesa likuma 34.pantu, 42.panta pirmo daļu, 92.-97., 190.-193., 195., 204.[1] pantu, tiesa

n o s p r i e d a

prasību apmierināt daļēji.

Piedzīt no SIA "/Nosaukums A/", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, par labu /pers. A/, personas kods /personas kods/, nelikumīgi ieturēto darba samaksu EUR 340,92 (trīssimt četrdesmit *euro* un 92 centi).

Noteikt prasītājam tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6 % gadā no piespriestās summas - EUR 340,92.

Noraidīt prasību daļā par neizmaksātās darba algas Ls 538,93 un zaudējumu par nepareizi veiktajām sociālās apdrošināšanas iemaksām Ls 664,33 piedziņu.

Piedzīt no SIA "/Nosaukums A/", reģistrācijas Nr. /reģistrācijas numurs/, par labu valstij valsts nodevu EUR 71,14 (septiņdesmit viens *euro* un 14 centi) un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 32,55 (trīsdesmit divi *euro* un 55 centi).

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, noteikt, ka atbildētāja spriedumu var izpildīt labprātīgi 10 dienu laikā no sprieduma stāšanās spēkā.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā apelācijas kārtībā Kurzemes apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģijai, sūdzību iesniedzot Kuldīgas rajona tiesā.

Tiesnese A. Brīze